

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 3.

Løverdagen den 15de Januar 1859.

3^{die} Aarg.

Indhold.

Arbeidshestens Røgt og Pleie. — En agrikulturfkemist Kælse. — Inden- og udenlandske Esterreiminger.

Arbeidshestens Røgt og Pleie.

(Efter et trykt Manuskript af Lindeqvist.)

Vinterfodring. Ho er det naturligeste Foder for Heste i Almindelighed og for Arbeidsheste i Særdeleshed. En Arbeidshest, som skal gaa i jævnt Arbejde Maret rundt, holder sig godt baade ved Huld og Kræfter, naar den erholdes tilstrækkeligt Ho. Om det kan lade sig gjøre, bør det derfor indrettes saaledes, at Hestene fodres alene med Ho; Røgten bliver i saa Fald meget enkelt og let at gennemføre. En 10 Kvarter høj, grov og bredvoxen Arbeidshest behøver for at staa sig vel omkring 35 Pund Ho i Dognet. Hvad som mangler hert, maa erstattes med andre Foderstoffer, f. Ex. Korn og Halm; Korn for at erstatte Høets Kraft og Halm for at erstatte dets Volumen.

Havre er den Kornsort, som mest anvendes til Hestefoder, og er dertil mest passende baade med Hensyn til Pris og dens Sundhed. Den bør blandes med omtrent lige Vægt Haffelse, dels for at blive fuldkomment tygget og dels for bedre at fylde Måven. Ved 24 Timers Udblødning i Vand svaller Havren betydeligt, revner og bliver slimet, saa at den bliver let at tygge og endog kan blandes med mere Haffelse. Det Vand, hvori Havren bliver udblødt, anvendes til at fugte Haffelsen med, for at sætte god Smag paa samme. Efter Forfatterens Mening er denne Maade at berebe Havren paa baade den bedste, og billigste. Malning eller Gropning er kostbar og Havren bliver derved mindre kraftig for Arbeidsheste; aligevel maa denne Methode anvendes naar man ved indtræffende Hømangel vil bringe Hesten til at fortære megen Halm for at „faa Bug," da man med Mel kan blande mere Haffelse end med opblødt Havre.

De øvrige Kornsorter anvendes sjelden; imidlertid er derved følgende at iagttage: 1) at der gives mindre af dem i samme Grad som de ere mere nærende; 2) at de blandes med mere Haffelse, da de ere haardere at fordøje; 3) at de

sfraaes og udblodes eller males, da de ere vanskelige at tygge.

Halm bør alene anvendes i Forening med Kornfoder; gives intet Korn, saa bør man give ublandet Ho. — Høstfædshalm anvendes hovedsageligt til at blande Korn med. Til Blanding med udblødet eller sfracet Korn bør Halmen skjæres i lige Længde med Havre; til Sorpe med Mel behøver den ikke at være saa kort. — Vaarsfædshalm anvendes skaaren enten til Sorpe, eller til Blanding med skaaret Ho. — Halm af Bølgvæxter anvendes paa samme Maade; men uvante Heste maa med Forsigtighed vænnes til samme, da den i modsat Fald gjerne forarsager Kølksmerter.

Bestemte Forrifter for Fodringen kunne ei gives; thi Fodringen maa, uafhængig af Storrelsen, læmpes efter Hestens Alder, Anstrængelse m. m. Inden et bestemt Foderreglement opfattes for Staldkarlen, bør Provfodring anstilles for at kunne indrette det saa hensigtsmæssigt som muligt; og hvis man desuagtet fremdeles finder Feil i samme, da bør disse naturligvis straks rettes. — Fodringsstiden maa indrettes efter Arbejdstiden, der igjen retter sig efter Aarstiden og Brugten paa Stedet. Følgende Omstændigheder maa der ved iagttages: 1) at Ratsfoderet er saa rundeligt, at det strækker til for hele Natten; 2) at Krybben aldrig er tom under Hviletimerne paa Dagen; 3) at det groveste Foder, som fordrer længst Tid at fortære, gives til Natten, og at Hørefoderet eller saadant som hurtigere kan fortæres, gives under Hviletimerne om Dagen.

Sommerfodringen bestaar gjerne i Græs alene, og Arbeidsheste staa sig ret vel hermed naar de om Natten staa tilstrækkeligt deraf og de om Dagen staa tilstrækkelig lange Hviletimer, at der bliver Tid for dem til at æde sig vel mætte. Om Natten trives Hestene bedst ved at være ude i den frie, svale Luft, enten løse paa gode Beter eller tjaarede paa rige Græsvolde, hvorved man nok maa tilse, at Omflytning sker saa snart Græsset er afædt saalangt som Tjaaret rækker. Forst henimod Høsten, naar Veiriget bliver koldt og regnfuldt, er det nødvendigt at holde Hesten inde om Natten. Under Hviletimerne om Dagen er det bedst at staldfodre med hjemført Grønfoder, dels for at den Tid, som Trækbyrene staa vel behøve baade til Hvile og Spise, ikke skal løses bort ved Gaaen til og fra Tjaarstedet, og dels for at

de kunne staa under Tag og beskyttes for Mid-
dagens Solhede, og endelig fordi det gaar hurtigere at fortære slaaet Græs. — Det hænder undertiden, at det er nærmere fra Arbejdspladsen til Tjaarstedet end til Stalden, og i saa Fald maa Undtagelse gjøres fra Regelen.

Vandingen. Allermindst bør man vande 3 Gange om Dagen, men som oftest er dette for lidt, hvilket kan sluttes deraf: 1) at om man i hvilken som helst Stald leder en Hest til Vand mellem Vandingsstidene, saa skal man i de fleste Tilfælde finde, at den er tørstig; 2) at Heste, som have Vand ved Siden af Krybben, under Foræringen af Tørfodret stundom drikke 3 til 4 Gange i Timen.

Paa Reiser bør man byde Hesten Vand ved hvert let tilgængeligt Vandingssted (forsaavidt de ei forekomme alt for nær hverandre). I saa Fald drikker den kun lidt hver Gang, saa at det ikke er farligt, om den er en Smule varm, naar kun Vandbrøttet er roligt, ligesom det under saadanne Omstændigheder ikke er farligt at kjøre i Smaatrav efter Vandingen. Ved denne hyppige Vanding holder Hesten sig bedre og kan aede lige ved Ankomsten til Maalet.

Ved Pløining og andre Arbejder hjemme ved Gaarden bør man især i varmt Veir, vande ofte, f. Ex. ved hver liden Stands i Arbejdet, hvis der er let Adgang til Vand. Denne med ringe Møie forbundne Umage bidrager utroligt meget til at styrke og vedligeholde Kræfterne. Derfor er det en herlig Ting at have mange, gode Vandingssteder paa Tierne, og man bør ikke spare nogen Møie ved deres Anlæg og Oprensning.

Naar Hesten er varm, sved og anpusten, bør den ikke vandes strax, men først staa til Vandbrøttet bliver roligt, hvorefter den gives nogle Potter kulslaaet Vand for at paaslynde Afkjølingen og formindste Plagen af Tørsten; efter $\frac{1}{2}$ a 1 Times Forløb gives igjen nogle Potter Vand og først efter fuldkommen Afkjøling bør Dyret staa drikke efter Behag. Naar Hesten under stræng Kulde fryser efter Vandingen, bør den røres paa eller tilbæfkes vel.

Renholdning. Arbejdshesten bør holdes ren og fri fra mærkbar Smuds. Især er det af stor Bigtighed at „Sælestadet“ vel rengjøres mellem hver Kjørsel, det vil sige at Sved og Stov bortskaffes og at det af Sved sammenklæbede og i Norden fomme Haar igjen rebes og bringes i Orden. Søverne renses med Saalestraben fra fastnet Jord, Sne eller Gjødsel og Halm m. m. saa ofte det behøves. Benene rengjøres fra fastnet Jord og Smuds, saa ofte det fornødiges, ved at vaske med Vand og gnide med Halm. Binene aftørres saa ofte de ere vaade af Regn eller Sved. Søvsjekægget beskytter Kobledele mod Kulden; den bør derfor ikke bortklippes. Salen tjener til Forsvar mod Fluor, og bør derfor ei stubbes. Pandeluggen tjener til at beskytte Hovedskallen mod Solstraalernes og Kuldens Indvirkning; den bør derfor ei afflippes. Veirhaarene bør ei udrykkes.

Megen Strigling for at gjøre Haarbedel-

ningen glimtsende og slet, ligesom paa Pragtheste, er et ikke ringe Arbejde, der ei alene er overflødig, men endog skadeligt, da en saadan Glands ikke vel kan frembringes uden ved Bedækning, hvoraf Arbejdshesten bliver utaalig for Kulde.

(Fortsættes.)

En agrifulturfemistf Reise.

(Af Dr. A. Støckhardt.)

(Fortsættelse fra No. 2.)

Hvilken rig Stat af Gjødningskraft der herved er aabnet for det engelske Landvæsen, kan man bedømme, naar man betænker, at Fosforsyre er en nødvendig Betingelse for enhver Plan-
tens Væxt og især i stor Mængde til alt Fros Udbannelse, og at vor Jordbund i Regelen kun indeholder meget ringe Mængder deraf, naar man fremdeles betænker, at Ven, ved hvis Indførsel Storbritanniens Grundværd efter Ein-
klairs Paastand skal have høvet sig 25 pCt., fornemlig virke gjødende ved deres Rigdom paa Fosforsyre, foruden deres Kvælstofholdighed. Naar den engelske Landmand tidligere maatte betale et Cntr. af denne Substans i Stikkelse af Ven med i det mindste 4—5 Rbd., saa har han den nu i Kjøpslister, hvoraf 1 Cntr. koster 4 Mk., hvist for den halve Pris, og blander han den med det Ammoniaksalt, som man vinder af Gasvandet fra Gasværkerne, altsaa af Stenkul, saa erstatter han dermed den i Jorden tabte Lim (Kvælstof) af den antidiuvianiske Benmasse, og han har i denne Komposition Benmælets eller Guanoens væsentligste Bestanddele, og det kan ikke betvivles, at en saadan Vanding fuldkommen erstatter disse Gjødemidler, hvad Erfaring desuden tilstrækkeligt har bevist.

Og ligeoverfor saadanne Kjendsgjerninger hører man endnu ofte nok det Spørgsmaal: Hvad Nytte har Kemien egentlig gjort Landvæsenet? Jeg skulde dog mene, at den alene var Nytte nok, naar den, som her, ernærer den nulevende Plante- og Dyreverden med en undergaaet Plante- og Dyreverdens Levninger. I Farnham paa Englands Sydkyst trækker sig en bred Landstrimmel gjennem Bymarkerne, hvorpaa man gennem utænkkelige Tider dyrker Humle, som efter lige Gjødning altid vorer kraftigere, modnes tidligere og giver en ullaige rigere Host, end paa andre Steder. Bommel og sur fosforsur Kalk gave mærk-
værdigvis, anvendte som Gjødning paa denne frugtbare Strækning, aldeles ingen kjendelig Virkning, selv ikke, da man engang bragte den betydelige Mængde af 25 Cntr. pr. Td. Land derpaa; medens de samme Gjødemidler paa de andre Steder gjorde ypperlig Virkning. Praktiseren forsøgte forgæves efter Grunden dertil; en kemist Undersøgelse bragte den derimod strax for Dagen; thi den efterviste, at den ene Jordbund indeholdt megen, den anden meget lidt Fosforsyre, og ved

foretaget Gravning fandt man under den omtalte Landstrimmel en Grønsandstensgang med talrige Koprofithier, hvormed man nu ogsaa frugtbargjorde Omgivelseerne. De fosforsyreholdige Gjødemidlers Ikke-Virken klaredes nu af sig selv.

Opdagelsen af saa mange Koprofithlag i England har strax givet Anledning til Efterforskninger i Amerika og Resultaterne deraf ligge allerede i Havnen ved London. Man har ogsaa der fundet saa omfattende Lag af dette Mineral, at man ladede et Skib dermed og styrede til et Forsøg til England. Ogsaa i Tyskland søges der ivrigt derafter. Saaledes kunne Spanierne nu snart beholde deres berømte Gang af Fosforit, en Stenart, der ligeledes bestaar af fosforsur Kalk, for sig selv.

Hør- og Rapskager. Da Olieplanter med Undtagelse af Hør, næsten ikke dyrkes i England, saa maa de engelske Landmænd, der holligen skatte disse Froaffald baade som Foder og som Gjødning, fornemmelig hente dem fra Udlandet, hvor fra aarlig indføres henved $1\frac{1}{2}$ Mill. Ctnr. Heraf bruges Hørkagerne, der koste 3 Rbd. til 3 Rbd. 2 Mk. pr. Ctnr., alene til Fodring, Rapskagerne derimod overveiede til Gjødning; deres Pris er i Gjennemsnit 2 Rbd. pr. Ctnr. Tidligere ansaa man Rapskagerne for uskuffede til Fodring, men nu benyttes de af mange Landmænd istedet for de dyre Hørkager med stor Fordel til Fodning. Rapsmelet fordeles i Regelen paa Marken ved Hjælp af Drilmaskine og helst i Forbindelse med Staldgjødning og andre kunstige Gjødemidler, sjelden som Helgjødning. Med Hensyn til Virkningen sætter man det en Smule lavere end Bemelet.

Om de saakaldte kemiske Gjødemidler, der finde en betydelig Anvendelse i England, skulle i sidste Afsnit meddeles nogle Noticer.

3. Intensivt Avlsbrug i England.

(High farming.)

Først i det sidste Aarti forekommer Udtrykket „High farming“ i det engelske Landvæsen, og nu har det allerede saaledes skaffet sig Borgerret, at enhver Landmand i Storbritannien anser det for det Maal, han har at naa, naar han ikke vil blive tilbage. I disse to Ord ligger Indbegrebet af alle de storartede Fremskridt, som i de sidste 10—12 Aar ere gjorte i England med Hensyn til Jordens Benyttelse i landøkonomisk Henseende, og hvorved et praktisk Bevis er ført for, at man ved forøget Intelligens og forøget Kapital snart og let kan bringe den dobbelte, tredobbelte ja fire-dobbelte Rente ud af Jorden. Derfor behøver man slet ikke at tro, at denne høiere Intelligens allerede er et Fællessgode for alle engelske Landmænd; o nei, i Wales og flere andre Distrikter mangler den endnu saa godt som aldeles, i andre Egne spores først en svag Begyndelse dertil, og kun i enkelte Dele af Landet, navnlig i den sydlige Del af Skotland, især i Lothian, og i flere engelske Grevskaber, f. Ex. i Northumberland, Lincoln, og i mange Distrikter af York, Norfolk &c. har den hidtil fundet en almindeligere Udbre-

delse. De almindelige Farmers, saa fortrinlige Praktiskere de end kunne være, hænge endnu grumme meget ved det Gamle, maaſte med endnu større Stivhed end Tyskerne; imidlertid kan det ikke feile, at de overordentlige Resultater fra intelligent drevene Avlsbrug og den store Virksomhed, som de talrige landøkonomiske Foreninger udvikle, maa bidrage mægtigt til snart at skaffe den nye Driftsmaade større Indgang.

Det til Grund for „High farming“ liggende Princip lader sig omtrent udtrykke saaledes: „Spar ikke Pengene, men anbring dem i Avlingen indtil den giver det høieste Udbytte.“ En Anvisning til denne Driftsmaade vil omtrent lyde saaledes:

1) Man skaffe først alt staaende Vand bort af Jorden ved Drainanlæg, for at kunne ogsaa paa svære, vaade Jorder gjøre Regning paa sikre Afgrader. Ligeledes benytte man Vanding, hvor det er gjorligt, til Bærens Fremme.

2) Man pløje dybt og isjerne desuden Undergrunden, for at Afgang kan aabnes Plante-rødderne til Næringsstofferne i de dybere Jordlag.

3) Man gjøde til hver Sædart, som taaler Gjødning, og gjøde saa rigeligt, at man tør vente den rigeste Høst, saavel af Mark som Eng, der er mulig under de stedfindende Forhold. Man kjøbe derfor kunstige Gjødemidler, naar den selverhvervede Gjødning ikke er tilstrækkelig.

4) Man indføre saadanne Sædsfister, der give Forventning om den under de givne Omstændigheder største Fordel.

5) Man indstrænke Hæfter og Bolde, der indeslutte de enkelte Marker, hindre Driften og undbrage Kulturen meget frugtbart Land.

6) Man indføre Staldfodring, istedetfor Græsgang, for at benytte Foderet bedre og producere mere Gjødning. Af samme Grund skal man ikke være sparsom med at indkjøbe og anvende kunstige Fodringsmidler, navnlig Oliefager.

7) Man beskytte Kvæget idetmindste ved dække Stalde mod Vind og Veir.

8) Man fodre Kvæget rigeligt og kraftigt og hellere holde færre paa rigeligt Foder end flere paa knapt.

9) Man sørge for gode Møddingesteder og Rannebeholdere.

10) Man erstatte det dyre Menneſte- og Hestearbejde, hvor det lader sig gjøre, med Maskiner og Dampkraft.

Sammenligner man disse Grundsætninger med de tidligere i England herskende, saa findes saa betydelige Afvigelser fra gammel Skik og Brug, at man ikke kan undre sig over, om den store Fortjærlighed, som Englænderen har for nedarvede fra old England overførte Sæder, gjør sig gjældende hos Flertallet af Landmændene og forud gjør dem indtagne mod disse Nyheder. Deres Uvillie mod det Nye forøgedes ogsaa derved, at det hyppigt ikke var Landmænd af Faget, men intelligente Mænd af andre Stænder, Kjøbmænd, Præster, Officierer eller meget rige og fornemme Godsetere, Hertuger, Lords, Carls og Marquis, der gjorde Begyndelsen med de nye Indretninger. Resultater, der opnaaedes under

saadanne Omstændigheder ved Mænd, der endnu gjaldt som Begyndere i Landvæsenet, eller som ikke behøvede at tage det saa nøje med Udgifterne, fandt naturligvis ikke samme Tilstræbelse, som hvis de vare vundne af ansete Praktikere, da man her forud var tilbøielig til at betvivle saavel de fulgte Methoders praktiske Natur, som deres Rentabilitet. Derfor staa denne Slags Avlinger i mange Egne endnu isolerede og betragtes af deres Omgivelses som interessante, men tvivlsomme Forsøgs- og Monstergaarde, medens de i Gjærningen ere Følgerne, hvorved Lyset tændes i den nyere Landøkonomi og i mange Distrikter af England alt have udbredt sin Glans i store Omkredse.

Mange af disse Gaarde have faaet et Ry gennem hele England, og jeg skal i det Følgende anføre nogle af dem, som jeg kjender enten af egen Anskuelse eller fra paalidelige Beskrivelser, tillige med nogle Enkeltheder af deres Driftsmaade, for idetmindste tilnærmelsesvis at gjøre en Sammenligning med vore landøkonomiske Forhold mulig.

Fabrikant Mechi's Monstergaard i Tip-tree-Zall. Denne den bekjendte Staalhandler Mechi i London tilhørende Gaard bliver vel besøgt af de fleste Fremmede, da den er let at komme til fra London, og ved Eierens begejstrede Jær for Landvæsenets rationelle Fremstridt har opnaaet en vid Berømmelse. Han kjøbte denne Gaard for i kortest mulige Tid at kunne ved intens Driftsmaade henstille den, som et Exempel til Efterfølgelse. Han ryddede de gamle Hækker, fordybede Jordsmonnet til det dobbelte, han draenede det hele Areal for anden Gang, han byggede nye, hensigtsmæssige Stalde og Udhuse, han anskaffede en Dampmaskine og alle Slags Agerdyrknings-Maskiner, han kjøbte kunstige Foder- og Gjødemidler og har virkelig derved i saa Ar sat den svære, faste Lerjord i en Frugtbarhedstilstand der har vækket almindelig Forundring. Kun horer man især af Omegnens gamle Praktikere, mangfoldige Formodninger om, om ikke Fabrikanten Mechi har maattet tilskyde Landmanden Mechi mere, end Gaarden kan forrente, hvilket vil opklæres af den ved dette Aars (1852) Udgang lovede Offentliggjørelse af Udgifter og Indtægter, som viser, at de nye Forbedringer ikke have givet Overflod. I ethvert Tilfælde har Mechi allerede stiftet megen Nytte ved den Bevægelse han har vækket, og ved den Frimodighed, hvormed han drager i Felten mod forældede Fordomme.

Pastor Suptables Hillfarm i Sutton Waldon i Dorset. Areal: 200 Tdr. Land. Jorden var endnu for saa Ar siden en tør, steril Kridtjerd, og nu giver en Td. Land 13—14 Tønder Hvede. Sædsiftet bestaar i en Afsværling mellem Korn (Hvede og Byg) og Grønfor (Turnips, Runkelroer, Klover, Græs og Biffer). Arbeidet udføres med alle Slags Agerdyrkningsmaskiner, og Trækning, Hakkelsefjæring o. s. v. befores af en staaende Dampmaskine. For hele Besætningen med Undtagelse af Moderfaarene, er fuldkommen Staldfodring indført. Der holdes 60—70 Stkr. Ungkvæg og Fedestude, og 30 Melke-

fjør, der ernæres med amerikanske Hørfrosager, som i Forbindelse med Turnips og dampet Straa udgjøre deres Vinterfoder. Kostaldene ere 6 Tommer ovenfor det vandtætte Staldgulv forsynede med et Brædegulv, hvorpaa Kvæget staa; herved spares den halve Stroelse, da Urinen løber bort. Det er allerede i forrige Afsnit fortalt, hvorledes denne igjennem Kørledninger benyttes til Gjødning. En særegen mindre Staldbygning har den Bestemmelse at optage Kjøerne, naar de skulle kalve. Den er desuden Egestald og Kvarantæneanstalt for ny anskaffet Kvæg. Faarene fedes ogsaa udelukkende i Stalde, de erholde ingen Stroelse; de flydende Ekstremer gaa i Lænebassins, medens de faste daglig feies ud og bringes paa den med Tag forsynede Mødding. Naar man ved at vee Faarene, hvilket sker en Gang om Ugen, bemærker en Stillstand i Vægtsforøgelsen, saa udvaskes Stalden med en Oplosning af Kloralkali, hvorefter Fædningen ubindret skal gaa for sig. Af Svin holdes 80—90 Stkr., som man betragter som Gjødningsmaskiner, og fæder med kraftigt Foder, s. Er Bonner, Linber, Byg, i toldt Veir fornemmelig med Bælgrugter, i varmt Veir især med Byg. Efter Eierens Vidnesbyrd bære de Kapitaler, der ere anvendte paa disse Forbedringer, rigelige Renter.

Mr. Ridgens Forpagterfarm i Sussex. Areal: 540 Tdr. Land, bestaaende af mager Ler- og fattig kalkholdig Sandbund. Deraf dyrkes Halvdelen med Kornsorter, overveiende Hvede, den anden Halvdel med Klover, Biffer, Græs, Turnips, Runkelroer og Kartofler. Middelsafgrøden af Hvede var tidligere 9—10 Tdr. pr. Td. Land og er nu ved fuldstændig Undergrundsploining til en Dybde af 18—20 Tommer, ved stærk Kalkning og ved aarlig Tillob af kunstige Gjødemidler og Byggjødning for 6200 Rbd., stregt til en Afgrøde af 13—14 Tdr. Tilseendes ere betydelige Summer anvendte til Kvægsætningens Forbedring, saa at den Kapital, Forpagteren har anbragt i Gaarden, beløber sig til mere end 100,000 Rbd., eller omtrent 200 Rbd. pr. Td. Land, hvoraf dog 27000 Rbd. komme paa Inventariet. Kvægsætningen bestaar af 520 Stkr. Jaar, 21 Melkefjør, 12 Stkr. Ungkvæg, 28 Arbeidsbestier og nogle Svin. Hvor megen Omhu Mr. Ridgen har anvendt paa at uddanne sine Jaar til gode Fededyr, fremgaar deraf, at han har betalt indtil 600 Rbd. blot i Løse af en fortrinlig Væder; men derfor tager han nu aarlig over 6700 Rbd. ind af sit Faaresalg og desuden 1600 Rbd. af Uld. De fleste af disse Jaar komme da til græsrigere Distrikter, hvor de udfedes. Af kunstige Gjødemidler, især Diefager, kjøbes aarlig for 1100—1300 Rbd. De samlede Driftsomkostninger beløbe sig til 28000 Rbd. og Forpagtningsafgiften til 13200 Rbd. Værdien af den samlede Produktion angaves til 45300 Rbd., eller 84 Rbd. pr. Td. Land.

Penric Castle Farm i Nærheden af Swansea, der omfatter 182 Tdr. Land Møieland og 95 Tdr. Land Græsning, blev (efter Mr. Talbot) fra 1839—1843 drevet efter den waleske (ældre)

og fra 1844—1848 efter den skiffte (nyere) Methode. Man erholdt her følgende Resultater:

	Udgift.	Indtægt.
	Rbd.	Rbd.
Efter gammel Methode, Gjennemsnit af 5 Aar	7090	8090
Efter den nye Methode	11110	13030

Forpagtningsafgiften: 1870 Rbd., som denne Gaard i den sidste Tid gav, maa endnu trækkes fra Indtægten, hvorefter Resultaterne ved den ældre Driftsmaade føre til et Deficit.

Mr. Cassons Farms i Dennington i Suffolke. Areal: 3600 Tdr. Land, til hvis Bearbejdning 120 Heste bruges. I Gjennemsnit kjøbes aarlig kunstige Gjødemidler for 11,000 Rbd. og kunstige Fødemidler for lige saa meget. Sædskiftet paa svær Jord: 1) Markbønner, 2) Hvede, 3) Byg, 4) Kløver, 5) Hvede, 6) Byg.

Mr. Hudson's Castle Vere Farm i Norfolk. Areal: 1000 Tdr. Land, deraf kun 150 til Enge og Overdrev. Til Arbejdet bruges 36 Heste og 16 Trækstude. Sædskifte: 1) Turnips, 2) Byg, 3) Kløver og Græs, 4) Hvede (Norfolk Firemarks Drift). Der gjødes til hver Sædart og til Halmfrugterne særskilt med Salt, for at gjøre Straaene stivere. For 30 Aar siden holdt man paa denne Gaard 400 Faar og 30 Stude, nu 2500 Faar og 150 Stude, til hvis Fodring aarlig kjøbes 4000 Cntr. Hørfodager. Deraf erholdes Fødestudene daglig 10 Pd., Fødefaarene i Begyndelsen $\frac{1}{2}$ Pd., senere 1 Pd.

Hertugen af Grafton's Farm i Norfolk. Areal: 1200 Tdr. Land, halvt Ploieland, halvt Græsland. Firemarksdrift. Til Høer bruges altid kunstige Gjødemidler og navnlig 3 Centner Guano eller 9 Centner Benmel eller 10 Centner Rapsmel, hvilke Mængder ansees for gjensidige Ækvivalenter; Staldgjødningen bevares til Hveden. Af Kreaturer holdes: 40 Fødestude, 500 Fødefaar og 900 Moderfaar, Studene saa, foruden Mel, Høer og Hø, daglig 7 Pd. Hørfodager pr. Hoved.

Mr. Dicksons Farm Saughon Mains ved Edinburg. Areal: 370 Td. Land, fuldstændig drainet. Jord mild og humusrig. Brugt af Guano fra Efteraaret 1850—51 800 Centner. Gjødningsmængde for Turnips pr. Td. Land: 600 Cntr. Staldgjødning eller 6—7 Cntr. Guano. Men desuden benyttes ogsaa til Gjødning: Benmel og Rapsmel, gjerne blandet med lige Dele Guano. Turnipskosten af 1 Td. Land indbringer 130—210 Rbd., naar man sælger den i Edinburg. Udgifter med Hørføden betales til dels derved, at man tager Staldgjødning med tilbage, der betales med 10 Skill. pr. Cntr. Af Hvede holdedes i forrige Aar 19 $\frac{1}{2}$ Td. pr. Td. Land, til en Værdi af 158 Rbd. 4 Mk. Den regelmæssige Dybde, hvori der ploies, uddjør 13—14 Tommer. Sædskiftet er: Turnips, Hvede, Kartofler, Grønføder, Havre. Fødestudene saa daglig 150 Pd. Turnips og 4 Pd. Oliefager (dels af Raps og dels af Hørfø), og fordetmeste, dog ikke altid, noget Hø og Straa dertil. Forpagtningsafgiften, der i Skotland er høiere end i England, beløber sig til 48 Rbd. pr. Td. Land.

Denne Gaards Jorder kan regnes til de bedste, og Indtægter og Afgifter til de højeste, der forekomme i England og Skotland. De med Benmel gjødede Enge give her 4—5 stærke Slet om Aaret.

Mr. Finnie's Farm i Swanston ved Edinburg. Areal: 1100 Td. Land, halv Ploieland, halv Eng og Overdrev. Denne Eiendom ligger kun nogle Mile fra den foregaaende, men paa en Høideryg, medens den anden ligger paa en Slette. Jorden er her mest streng Keet og lidt humusrig, den bærer paa de højeste Marker navnlig Byg og Havre, paa de lavere liggende Hvede. Gaardens Grundværd kunde kun anslaaes til det halve af den forrige (24—27 Rbd. pr. Td. Land), og dog produceres der paa denne Jord efter rigelig Gjødning indtil 27 Td. Havre pr. Td. Land. Det hele Areal er drainet, og de derpaa anvendte Omkostninger kunne give en Ide om, hvor megen Værd den intelligente engelske Landmand tillægger Jordens Udtørring; de udgjøre henved 4000 Pd. Sterling, altsaa omtrent 36000 Rbd. Da Gieren forsikrede, at Gaarden nu svarede gode Renter, hvad den tidligere ikke havde gjort. Naturligvis var det ikke nok at draine, Jorden maatte ogsaa holdes i Kraft ved Hjælp af fornøden Gjødning; han anvendte derfor af Guano alene 1200 Cntr. Gieren af denne Gaard gjaldt for en af de bedste Farmers i Skotland, og hans Indretning er i det Væsentlige lagt til Grund for den nye Monktonfarm, som Prins Albert netop har oprettet i Osbornehouse paa Den Wight.

Bil man sammenligne den „intensive Driftsmaade," som den anvendes i Sachsen af saa mange stræbsomme og oplyste Landmænd, med Engländernes „High Farming," saa fremgaar deraf, at Maalet og Midlerne i Almindelighed ere de samme i begge Lande, og en Sammenstilling af Resultaterne vilde uden Tvivl godtgjøre, at de sachske Landmænd heri ikke staa synderligt tilbage for de engelske.

4. Engest Agerbrug.

Vilde man fra Landvæsenets Tilstand i de fleste af Englands sydlige Grevsaber drage en almindelig Slutning om det engelske Landvæsen, saa vilde Dommen herom ikke falde synderlig gunstig ud. Dels have disse Grevsaber en mindre frugtbar Jord, mest Kalk- og Sandjorder, eller tung Lerjord, dels ere de, i Sammenligning med Englands nordlige og østlige Del, og især med Skotland, blevne tilbage i landøkonomiske Fremstrid. Her gives ofte kun 8—10 Rbd. i Forpagning pr. Td. Land med en Gjennemsnitshøst af 4 $\frac{1}{2}$ —6 Td. Hvede eller 9—10 Td. Havre. At Jorden her ikke ene er Aarsag til den ringe Høst, sees tydelig nok deraf, at enkelte Landmænd ved intelligent Driftsmaade og rigelig Gjødning forstaa at frembringe ulige gunstigere Resultater, der nok fortjene Andres Opmærksomhed, fordi de ere opnaaede og ligesom fremtvingen paa en uafnemmelig Jord. Land- og Forstmandens Interesse retter sig jo ikke alene efter en Formærks-

eller Stovs Størrelse og Skjønhed, men fortrinsvis efter det Maal af Intelligens, der udfordres til dens Produktion. Og i denne Henseende kan et udmærket Bærforshold være ganske uden Interesse, naar det blot er en Folge af gunstige, klimatiske og Jordforhold, medens en langt ringere Kulturtilstand kan tjene til den største Bærelse, naar den er opnaaet ved at besejre ugunstige Omstændigheder.

Den, der vil lære det tidligere engelske og skotske Landvæsen at kjende, han behøver blot at se sig noget om i Tyssland, der finder han det endnu i mange Egne i den herligste Flor. Tre-marksdrift med ren Bark, Indmarkerne utilstrækkelige Forsyning med den Smule Gjødning, som det magre Kvæg leverer, Udmarkerne Udsugning og senere Henliggen, til de igjen komme til nogen Kraft — disse ere omtrent Hovedtrækkene i den gamle Driftsmaade, hvorved hverken Jorden eller Landmanden beriges. En væsentlig Forbedring indtraadte med den forøgede Dyrkning af Fodervæxter, især af Turnips og Klover, hvoraf et Bærelsisystem efterhaanden udviklede sig, der, mere eller mindre modificeret i sine Hovedgrundsaetninger, endnu gjælder den Dag idag. Især virkede 2 Mænd til disse Forbedringers hurtige Udbredelse, Arthur Young ved det mundtlige og skrevne Ord og Carl af Leicester Celler, som han tidligere hed, Mr. Coke) ved et storartet Exempel. Denne Mand boede i Grevskabet Norfolk, hvor han havde en meget udfraakt Eiendom, og ved ham er dette Grevskab kommet til den Ære at paatrykke den nyere forbedrede Driftsmaade sit Navn. Den er under Navn af „Norfolk-System“ eller „Firemarks-Notation“ almindelig bekjendt i England og ved Thæer's Anstrængelse ogsaa gjort frugbringende for Tydskland. De Forholdsregler, som Grevten af Leicester, der virkede som Landmand gennem 50 Aar, fra 1776 af, valgte for at forbedre det gamle engelske Landvæsen, betegne tydeligst den dybe Indsigt, hvormed denne sjeldne Mand allerede den Gang havde erkjendt dets Mangler og Midlerne til dets Opkomst. De vare i det Væsentlige følgende: Indførelse af et jordforbedrende Sædssifte uden Brat, med forstærket Foderdyrkning; Gjødningens Forsøgelse ved Indkjøb af Rapskager, Benmel o. s. v.; Foderets Formelse ved Tilføjelse af Hørfrøskager, for at kunne holde mere Fedevæg; Kreaturavlens Forbedring ved Indførelsen af Devonkvæg og Southdown-saar; Indvilligelse i 21-aarige Forpagtninger i Stedet for de brugelige etaarige; bedre Bygningers Tilvebringelse for hans Forpagtere og Arbejdere, og Jordforbedringer, hvorpaa han efterhaanden anvendte næsten 4 Millioner Abd.; nye Agerdyrkningsredskabers Anskaffelse og Prøvelse; landsøkonomiske Forsamlings- og Foreningers Stiftelse til gjensidig Udværling af gjorte Erfaringer og andet mere. Disse ere, som man ser, de samme Forholdsregler, som man endnu maa gribe til overalt i Tydskland, hvor Solnesonnen endnu driver Jorden paa samme Maade som hans Bedstefader og Oldefader have gjort.

Hvorledes denne Bærelsisystem er indrettet, og hvilke Forbedringer den hist og her har været underkastet, kan lettest sees af nogle Exempler, som jeg her gjengiver, saaledes som de ere meddelte mig. Sædvanlig Firemarks- eller Norfolk-Drift: 1) Turnips, 2) Byg med Klover og Græs, 3) Klover og Græs, 4) Hvede. Fenmarks- eller Northumberlands-Drift (meget udbredt): 1) Turnips, 2) Byg eller Havre med Klover og Græs, 3) Klover og Græs, 4) ligeledes (Græsning), 5) Hvede. I Buckingham, paa Kridtjord: 1) Turnips, 2) Byg, 3) Klover og Græs, 4) Hvede, 5) Havre; til 1 og 4 gjødet. I Bjermland ved Gloucester: 1) Turnips, 2) Byg, 3) Klovergræs, 4) Hvede, 5) Havre, 6 og 7) Esparsette. I Lancashire: 1) Kartofler, 2) Hvede, 3) Byg, 4) Græsblanding, 5) ligeledes, til Græsning, 6) ligeledes. I York: a) paa Lavlandsjord: 1) Kartofler, 2) Hvede, 3) og 4) Græsblanding, 5) Kartofler, 6) Hvede, h) paa bakket Kalkjord: 1) Turnips, 2) Hvede, 3) svenskt Turnips, 4) Byg, 5) Klovergræs, 6) Havre. Nord-Wales, a) paa Marssjord: 1) Turnips, 2) Byg, 3) og 4) Klovergræs, 5) Hvede, 6) Byg, h) paa mager Jord: 1) Kartofler, 2) Byg, 3) og 4) Græs, 5) Havre. I Suffolk: 1) Bonner, 2) Hvede, 3) Byg, 4) Klover, 5) Hvede, 6) Byg. Sædvanlig skotsk Notation: 1) Turnips, 2) Byg, 3) Klover, 4) Klovergræs, 5) Havre; ikke sjelden tilføies her: 6) Bonner og 7) Hvede. Lavlandsjord i Lothian: 1) Turnips, 2) Hvede, 3) Kartofler, 4) Hvede, 5) Klovergræs, 6) Havre.

De mest herstende Notationer ere de 2 først anførte, man ser deraf, at Fodervæxterne (Roer, og Klover og Græs ic.) i de fleste Tilfælde indtage Halvdelen, og ofte derover, af Plølejorden, og at man ynder at henlægge Jorden 2 til 3 Aar til Græs. Men paa den anden Side dyrkes heller ikke sjeldent Korn i overveende Mængde, og allermindst den sachske Landmand kan tvivle paa, at dette System kan medføre en vedholdende højere Rente, end det første, naar Jorden blot understøttes ved kunstig Gjødning. Rigtig nok bestemmes dette af Korn- og Kjødpriserne, over hvis Lavhed de engelske Landmænd meget beklage sig. Fremdeles sees af det Forestaaende, at man ofte uden Betænkning lader Halmfrugter følge 2 Gange efter hinanden; i mange Agerdyrkningsdistrikter har man endog ved Erfaring fundet, at disse derved vore bedre, end om de hvert Aar vore med en Bladfrugt.

Turnips er i det nuværende engelske Driftssystem den vigtigste Foderplante, endssjønt der ogsaa findes Egne, hvor den nyder mindre Agtelse. Man foretrækker Turnipsarterne for Runkelroen (Mangoldbrødder), der er mindre vandet og altsaa indeholder flere nærende Stoffer, navnlig af den Grund, at de ikke lide saa meget af Kulden og derfor kunne blive Jorden til de skulle opfodres, medens Runkelroen maa tages op om Efteraaret og beskyttes mod Frost. Runkelroens større Foderværd vil dog snart staffe den en større Udbredelse, og i mange Egne vare allerede store Flader indtagne af Runkelroen, navnlig den oran-

gefarvede Varietet, iftedetfor Turnips. Næsten uden Undtagelse har Benmel vist sig som den fortrinligste Gjødning til Turnips, især naar det er behandlet med Svovlsyre; dog er Guano ogsaa fortrinlig dertil. Man radsaaer nu almindeligt Turnips og bringer den i det nordlige fugtige England i Jorden i Mai, derimod i de tørrere sydlige Distrikter først i Juni. Iftedetfor en Flaske med en Pennepose i Proppen, den første Begyndelse til en Saamaskine, har man en Turnipsdril, der med stor Noiagtighed paa en Gang forsyne 4—6 Rader med Fro. Til at hakke og luge roses den Garrettske Hesthakke fortrinligt. 700—800 Centner gjælder som det højeste Udbytte i de bedste Egne, medens 400—500 Centner i de tørre Distrikter allerede ansees som en god Høst. Sammenligner man hermed Afgrøderne af de sachsiske Kunkelroemarker, der efter rigelig Gjødning ogsaa stige til 600 og 700 Centner, saa kunne vi ikke ønske at bytte vor, for Insekter og ugunstigt Veir mindre vanskelige Kunkelroe med Turnips.

Den hvide Gulerod (Ultringham-Gulerod) trives godt paa dybmuldet Jord, den kan give 600 Ctnr. pr. Td. Land; men det synes som om Vanskeligheden med at optage den og Nødvendigheden af at beskytte den mod Frostens forhindrende videre Udbredelse.

Kartoffelavlens er i Storbritannien forholdsvis af ringere Betydning, end i Tyskland, naar man ser bort fra Irland, hvor Kartofflerne, som bekendt, spille en betydelig Rolle som Ernæring for Menneskene. De Kartoffler, der dyrkes i England, tjene ogsaa for det meste dertil, og ellers i mange Egne til Svineføde. Det er forunderligt, at man ikke skjæmter denne Kulturplante større Dyrmærksomhed, da den med en Gjennemsnitspris af 8—12 Mk. Ctnr. afgiver en meget høj Jordrente. Tilførelsen fra Holland, Belgien og Frankrig beløb sig i 1850 til næsten $1\frac{1}{2}$ Million Centner. Til Brændevins Produktion anvendes de aldeles ikke i England, hertil bruger man næsten ubelukkende Byg.

Mark- eller Hestebønner dyrkes temmelig meget, navnlig paa meget tunge Jorder, dels som Grønføde, dels for Hjernens Skyld til Fodring. Meget nydebe ere i mange Egne Vinterbønner, Vinterviffer, ogsaa Vinterærter, idet man paa den Maade i det lange Mellemrum mellem Hvede og Turnips afvinder Jorden en Grønføders Afgrøde, navnlig i de tørre Egne, hvor Turnips, som alt omtalt, først saaes i Slutningen af Juni eller i Begyndelsen af Juli. I samme Viemed benyttes ogsaa ofte Rug, som man næsten aldrig dyrker for Hjernens Skyld.

Blandt Kornarterne ere Hvede og Byg de fremherskende, dernæst Havre. Hveden er det egentlige Brodkorn i England, og man dyrker den her ogsaa paa Jorder, som hos os vilde ansees som for lette dertil, fordetmeste radsaaet, helst efter Klovergræs, eller efter Bønner. For at forebygge Leiesæd strør man ikke sjelden Kalksalpeter eller Kogsalt over Sæden. Det har været mig paaafaldende, at paa alle Hvedemarker, jeg har seet, vaade af den hvide og brune Hvede,

var Straaubvillingen ringere end paa vor Hvede, medens Årene derimod udmærkede sig ved Størrelse og Fylde. Derimod vare Straagene, endstjont tynde, dog stive og faste, saa at Leiesæd der vistnok er langt sjældnere end hos os. Bygget, hvoraf overordentlige Mængder forbruges i England til Albryggeri og Brændevinsbrænderi, bliver sjældnere radsaaet; man pleier at saa det allerede i Februar, da man har fundet, at det tidlig saaeede trives bedst, og at selv en Kulde af 8—10° R. ikke skader det, naar Jorden blot er i kraftig Stand. (Fortsættes.)

Indlandet.

Christiania. Ved kgl. Resol. af 5te d. M. er Renten eller Diskontopremien af de Midler, der for Statskassens Regning gjøres frugtbringende gennem Laane- og Diskonteringskommissionen i Christiania saavelsom gennem Statens midlertidige Laanekommission sammesteds, indtil Videre fastsat til 5 pCt.

— Ved kgl. Resol. af 5te d. M. er det bestemt 1) at der befales nedfat en Kommission, for til anstundende Sommer at anstille Undersøgelser og afgive Forslag om det hensigtsmæssigste Sted for Anlægget af et militært Etablissement paa Norges nordlige Kyster mellem Tromsø og Hammerfest, og navnlig i dette Viemed at undersøge følgende 3 Steder:

1. Tromsø og denne Byes nærmeste Omegn,
2. Lyngensfjord og
3. Altenfjord; og at der paalægges denne Kommission at affatte Udkast til en efter Forholdene og Landets Resurser afpasset Plan for de Bygninger og Befæstninger, som et saadant Anlæg skulde kræve, samt at afgive et omtrentligt Overslag over sammens Kostende; 2) at der befales nedfat en Kommission til at afgive Betænkning og Forslag om en Forandring i den om Selskabet i Nordlands- og Finmarkens Amt bestaaende Lov.

— Ifølge Telegrafmeddelelse fra Dødsbyrået ved Vaarsildskiftet, var den 7de og 8de ds. ubetydeligt Garnsikke og intet Roskiske ved Udstr. Sidstnævnte Dags Eftermiddag havde man Udflugt i Vest af Udstr., men ingen Udflugt fra Karmsen; og Fisket er saaledes neppe ganske nær forhaanden. Vestligt Uveir begyndte igaar og vedvarer (den 10de). Temmelig betydelig Almue er samlet her.

Fra Moss telegraferedes den 11te ds.: Jasten Jdlos her, men Herre over Jden; et Baaningshus med Udhus paa Naden nedbrændt.

Molde, 3te Decbr. Forrylig indtraf her et Forgiftningstilfælde, der nær havde kostet flere Mennesker Livet. En liden Slup, tilhørende Landhandler Ronneberg ved Malefjund, med 2de Mandes Besætning, laa inde ved Skydskiftet Side forat indtage Tøndestav. En Alften havde disse tvende Mænd lagt dygtig i Kammen med Fyrkul, og forat vedligeholde Barmen i den lille Kahyt Matten over, havde de, forend de gik tillois, lagt en Sten over Kamindrøret og vel gjenluffet alle Tilgange. Først den næste Dags Eftermiddag gik Folk fra Land om-

hord paa Fætoiet og trængte ind i Kabytten, da de paa Muraab et fik noget Svar, og fandt da begge Mænd liggende bevidstløse. De bleve nu Begges bragteiland og pleyede, men først efter flere Dages Forløb kom de til fuld Bevidsthed. Den Eine er nu ganske restitueret; den Anden var ved Lægens sidste Rørvarelse vel ved Bevidsthed, men saar i venstre Arm og Ben.

Fra Lofoten berettes den 3die f. M. som en Sjeldenhed, at Vintertorviken allerede da havde vist sig, idet Hjemfolket i Henningboer og Storbängen var begyndt at fiske lidt med Liner. Det antages af denne Grund, at Lofotfisket i Vinter vil begynde meget tidligt.

I Nassjorden og Sjæren fiskeles mellem Jul og Nytaar ganske godt, ligesom der ogsaa i Nafsen er fisket endel. Silben, der er af meget god Kvalitet i Forhold til Aarstiden, betales med 9 $\frac{1}{2}$ a 11 $\frac{1}{2}$ pr. Tønde.

Udlandet.

Tydskland. Hamburg, 5te Jan. Ifølge Angivelse i „Times“ er det Frankrigs Villie, at alle fremmede Tropper skulde forlade Kirkestaten, dersom Paven nægter sit Bifald til de foreslaaede Reformere. I Wien væger man sig for at indgaa herpaa.

Tschech. 3de Januar. I den idag samlede hollandske Stænderforsamling blev Baron Scheel-Plessen valgt til Præsident.

England. En Korrespondent fra London paa staar, at det allerede er en afgjort Sag mellem Frankrig og Sardinien at begynde Krigen i Marts, April eller Mai forat fravryste det Lombardiet, hvis der ikke skulde lykkes ved en treuener Koalition og uden Krig at bevæge det til at bygive dette Land til Piemont. Frankrigs Belønning skulde vel være Savoyen.

I Liverpool's Havn udkrød nylig om Natten 3ld i et amerikansk Udvandringskib, hvis 200 Passagerer allerede vare gaaede ombord, og sin med Rod reddede sig iland. Der var en Mængde svømmende Slukningsapparater tilstede og skont Skibet blev med svært Skyds gennemhullet i Bunden, kunde man dog ikke blive Herre over Ilden, forinden hele Skibet blev ødelagt.

Frankrig. Paris, 4de Januar. Keiserens Optring til Håbner ved Diplomaternes Nytaarsbesøg har vakt Opsigt. Konstitutionel citerer denne Optring saaledes: „Jeg beklager, at vore Forhold til eders Regjering ikke ere saa gode, som sør; jeg beder Guder dog sige Keiseren, at mine personlige Følelser for ham ere de samme.“

— Nygtet om, at der var kommen til Slagsmaal mellem ungariske og østerrigiske Regimentter er almindelig udbredt her. Ungarerne have raabt „Leve Italien.“

Østerrig. Wien, 3de Jan. Fyrst Milosch har telegraferet herra til Belgrad, at han oppebier Deputationens Fremstillinger. Fyrst Alexander med Kamille forlader imorgen Serbien. Vor Børs er foruroliget i Anledning af politiske Fængslinger i

Krakau. — Den 7de. Det 3die Armeekorps paa 30,000 Mand har erholdt Ordre til at marschere til Italien.

Turin. Ministerpræsident Cavour har forbudt Oprettelsen af en Legion, hvilket ganske aabenbart var iværksat. Garibaldi, som for Diemedet var ankommen til Genua, har paa Ministerens Befaling vendt tilbage til Den Capraja.

Milano, 27de Decbr. Erkehertug General-Guvernoren har Meslingerne. Stort Slagsmaal igaar mellem Soldater og Borgere, med Sabler, Bajonetter og Gadeslene. Samtidigt forefaldt Uorden paa flere Steder i Staden. I Pavia har man forsøgt at sætte 3ld paa Politivagt-Kasernen.

Bombay. Et nyt men hidtil ubetydeligt Opør har udbredt i Birma.

Til Subskribenter

paa

Gaardsregnskab for den norske Bonde

af Schroder.

De, som fremdeles ville subskribere paa nævnte Bog, anmodes om inden Januar Maanedes Udgang at indsende sine Rekvissioner til Bogtrykker Fabritius's Kontor. Indsendelsen er nødvendig for at Dplagets Størrelse kan bestemmes.

Christiania Kornpriser.

Indenlandsk

Hvede, 3 $\frac{1}{2}$ a 5 $\frac{1}{2}$ Spd. Intet solgt.
Rug, 17 $\frac{1}{2}$ a 18 $\frac{1}{2}$.
Bvg, 11 $\frac{1}{2}$ a 14 $\frac{1}{2}$.

Udenlandsk

Rug østersøst 4 Spd. a 4 Spd. 1 $\frac{1}{2}$.
Rug dansk 17 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ a 18 $\frac{1}{2}$.
Bvg 2radigt 15 a 16 $\frac{1}{2}$.
Erter 4 a 5 Spd.
Hvede 5 Spd. 1 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ a 5 $\frac{1}{2}$ Spd.

Christiania Fiskepriser.

Sild, Rjobnd. 6 $\frac{1}{2}$ a 7 Spd. pr. Ib.
Sild, stor Vild. 6 Spd. pr. Ib.
Sild, smaa do. 5 Spd.
Sild, stor Christ. 4 $\frac{1}{2}$ a 4 $\frac{1}{2}$ Spd. pr. Ib.
Sild, smaa do. 3 Spd. pr. Ib.
Storfet 1 Spd. a 1 Spd. 6 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
Middelfet 4 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
Smaasf 3 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
Rodbjær 6 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$.

Følgeblad til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. C. Fabritius.